

Nr 16.

Ankom till riksdagens kansli den 24 april 1925 kl. 1 e. m.

*Konstitutionsutskottets memorial med förslag till ändrad lydelse av
§ 38 riksdagsordningen.*

I § 78 riksdagsordningen stadgas: »De reglementariska föreskrifter, som för riksdagsgöromålen och ordningen hos kamrarna och utskotten anses nödiga till iakttagande jämte grundlagarna och den i 37 § 5 mom. omnämnda stadga, äger riksdagen eller i ämne, som angår kammare enskilt, denna kammare att fastställa. Ej må något däri införas, som mot grundlag eller annan gällande lag strider.» I överensstämmelse med dessa bestämmelser ha för båda kamrarna gemensamt antagits de stadganden, som återfinnas i Reglementariska föreskrifter för riksdagen av den 8 april 1868 jämte senare gjorda tillägg och ändringar. I dessa föreskrifter givas sålunda bestämmelser rörande kamrarnas sammanträden (§§ 1—2), talmanskonferensen (§ 3) utskottens arbetssätt (§§ 4—10), omröstningssättet inom riksdagens kamrar (§ 11), arbetssättet vid sammanträden av riksdagens nämnder och valmän (§ 12), tryckning av kamrarnas handlingar och expediering av utgående skrivelser (§§ 13—14) m. m.

Enligt nu gällande ordning bliva förslag om ändringar i omnämnda Reglementariska föreskrifter föremål för förberedande behandling av tillfälligt utskott. En ändring härutinnan synes emellertid av flera skäl påkallad. Såsom av det förut anförda framgår, innehålla de Reglementariska föreskrifterna en rad bestämmelser angående kamrarnas och utskottens arbetssätt av icke ringa betydelse, vilka stå i samband med bestämmelser i riksdagsordningen; särskilt kan härvid hänvisas till de vid innevarande riksdag beslutade reglerna rörande omröstningssättet i kamrarna. Under sådana förhållanden synes det naturligt och lämpligt, att omnämnda föreskrifter föras inom konstitutionsutskottets kompetensområde. Detta lär vara så mycket mera befogat, som konstitutionsutskottet har att behandla de konstitutionella stadgar, såsom stadgan om val av talmän och vice talmän i riksdagens kamrar samt stadgan om val till riksdagens utskott, vilka i likhet med de Reglementariska föreskrifterna supplerar vissa grundlagens bestämmelser. Konstitutionsutskottet torde härvid böra tilläggas samma rätt till initiativ, som

Bihang till riksdagens protokoll 1925. 5 saml. 15 häft. (Nr 16.)

utskottet äger i grundlags- och vallagsfrågor samt i frågor rörande de omförmälda stadgarna.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen ville såsom vilande till vidare grundlagsenlig behandling antaga följande:

Förslag

till ändrad lydelse av § 38 riksdagsordningen.

§ 38.

Nuvarande lydelse:

1. Konstitutionsutskottet tillkommer att granska rikets grundlagar, vallagen, stadgan om val av talmän och vice talmän i riksdagens kamrar *ävensom* stadgan om val till riksdagens utskott samt att hos riksdagen föreslå de ändringar däruti, dem utskottet anser högst nödiga eller nyttiga och möjliga att verkställa, så ock att meddela utlåtande över de från kamrarna till utskottet hänvisade grundlags- och vallagsfrågor samt frågor rörande omförmälda stadgar.

2. Utskottet skall vidare meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av dit hänvisade frågor, som antingen angå stiftande, ändring, förklaring eller upphävande av kommunallagarna samt av lagar och författningar om statsrådets ansvarighet, om statsdepartementen, om kommandomål, om förvärvande och förlust av medborgarrätt, om rikets vapen och flagga, om allmänt kyrkomöte och om allmän folkomröstning i ämnen, som ej tillhöra annat utskotts behandling, eller ock röra överenskommelser med främmande makter i sådana ämnen.

3. Utskottet åligger ock att åska de i statsrådet förda protokoll; dock gälla vad i 105 § regeringsformen finnes om vissa protokoll särskilt föreskrivet. Om utskottets rätt och plikt att, efter granskning av protokollen, hos riksdagen anmäla de anmärknin-

Föreslagen lydelse:

1. Konstitutionsutskottet tillkommer att granska rikets grundlagar, vallagen, stadgan om val av talmän och vice talmän i riksdagens kamrar, stadgan om val till riksdagens utskott *ävensom de reglementariska föreskrifter, vilka riksdagen jämlikt § 78 äger fastställa*, samt att hos riksdagen föreslå de ändringar däruti, dem utskottet anser högst nödiga eller nyttiga och möjliga att verkställa, så ock att meddela utlåtande över de från kamrarna till utskottet hänvisade grundlags- och vallagsfrågor samt frågor rörande omförmälda stadgar *och föreskrifter*.

2. Utskottet — — — — —
ämnen.

3. Utskottet — — — — —
stadgat.

*Nuvarande lydelse:**Föreslagen lydelse:*

gar, vartill denna granskning funnits föranleda, eller eljest vidtaga den med anledning av gjord anmärkning erforderliga åtgärd, så ock att, när av riksdagsman eller av annat utskott än konstitutionsutskottet fråga blivit väckt, att statsrådet eller någon dess ledamot eller föredragande sitt ämbete på obehörigt sätt utövat, däröver, före frågans avgörande av riksdagen, avgiva yttrande, därom är i regeringsformen stadgat.

4. Utskottet tillkommer jämväl att, då olika meningar mellan kamrarna uppstå, till vilket utskott uppkomna frågor och ämnen böra hänvisas, därom besluta, så ock att skilja mellan kammare och dess talman, då den senare vägrar proposition.

4. Utskottet — — — — — proposition.

Stockholm den 24 april 1925.

På konstitutionsutskottets vägnar:

AUG. SÄVSTRÖM.

Närvarande: herrar Sävström, Strömberg,*) K. J. Ekman,*) Thulin, David Bergström, G. W. Hansson, Dahl,*) August Ljunggren,*) P. J. Gustafsson,*) Nils Anton Nilsson, Gustafson i Kasenberg,*) K. A. Westman, Andersson i Igelboda, Karlsson i Vadstena, Jeppsson, Sjöström,*) Forssell, Fast och Almquist i Göteborg.

*) Ej närvarande vid memorialets justering.

Reservation

av herr Forssell.